

råde ved at yde tilskud til f.eks. etablering af et professorat.

I disse tilfælde har ledelsen på de offentlige forskningsinstitutioner ansvaret for, at forskerne er sikret den almindelige frihed, som i øvrigt gælder på institutionen. På universiteterne er dette reguleret direkte via universitetslovens § 1.

Privat rekvireret forskning er derimod forskning, hvor en ekstern interessent, f.eks. en virksomhed, frikøber en forsker til at udføre et bestemt projekt. Forskeren skal have frikøbet godkendt af ledelsen på sit universitet eller sin sektorforskningsinstitution. Ledelsen har efterfølgende ingen beføjelser over for den frikøbte forskers aktiviteter. Rekvireret forskning, kan man sige, svarer til at hyre et konsulentfirma.

Den private finansiering kan opdeles i to hovedkilder: Der er erhvervslivets bidrag, og der er fonde med almene formål og non profit-organisationer som Carlsbergfondet og Otto Mønstedts Fond, Kræftens Bekæmpelse og Hjerteforeningen for blot at nævne nogle.

De seneste tal for internationale sammenligninger over erhvervslivets finansiering af offentlig forskning er fra 1995. Tallene viser, at andelen af erhvervslivets midler i Danmark generelt er beskedne. Erhvervslivets andel af universiteternes forskningsfinansiering udgør kun 1,8 pct. Tallene for de øvrige nordiske lande og Holland er mellem 4½ og 6 pct. Vi ligger altså betydeligt lavere end lande, vi normalt sammenligner os med, når det gælder erhvervslivets andel af forskningsfinansiering.

For sektorforskningen er tallet lidt højere, nemlig 3½ pct. i Danmark. I f.eks. Norge, Finland og Holland er andelen markant højere, 10-17 pct.

Derimod er Danmark pænere med, når vi ser på fonde og non profit-organisationer. På universitetsområdet bidrager de med omkring 4½ pct. af finansieringen. Det er mindre end Sveriges godt 6 pct., men mere end f.eks. Norge, Finland og Holland, der ligger mellem 1 og 2½ pct.

Sektorforskningen modtager derimod en stor andel fra fonde og fra organisationer, ca. 8½ pct., hvilket er to, tre gange mere end f.eks. Norge og Holland.

På baggrund af tallene kan man konkludere, at den private finansieringsandel generelt er lille i Danmark, ca. 6 pct., og da regeringen ønsker at øge det offentlige-private samspil inden for forskningsområdet, er det derfor mit håb, at

såvel fonde som organisationer som erhvervsliv fortsat og gerne i højere grad vil bidrage til forskningen.

Med udgangspunkt i nogle konkrete sager fra den offentlige debat har der været stillet en række spørgsmål til mig og mine forgængere vedrørende forholdene inden for det sundhedsvidenskabelige område. Forespørgslen lægger da også op til at trække dette område frem.

Hvis man tager de seneste tal fra 1997 vedrørende private midlers andel af den samlede forskning, er der tale om følgende procenter for de tre universiteters sundhedsvidenskabelige fakulteter: Københavns Universitet 17 pct., Aarhus Universitet 32 pct. og Odense Universitet 18 pct. Der er således inden for sundhedsvidenskaben tale om en relativt større andel af forskningen, der er privatfinansieret.

Dertil kommer, at hospitalsforskningen også modtager mange private forskningsmidler. Disse midler har det imidlertid ikke været muligt at skabe et talmæssigt overblik over, for dels ligger hospitalsområdet uden for mit ressort, dels findes der ifølge Sundhedsministeriet ikke nogen samlet opgørelse, og endelig får sygehuse ikke i alle tilfælde registreret de eksterne tilskud.

Regeringens politik er som tidligere nævnt, at der skal være fuld åbenhed om den støtte, forskningen modtager fra eksterne kilder. Der kan være flere grunde til at fremhæve dette specielt på sundhedsområdet:

Offentligheden skal have mulighed for at vurdere, om de forskningsresultater og anbefalinger, der følger af privat finansieret sundhedsforskning, kan siges at være uvildige i forhold til de interesser, som den private sponsor eventuelt har i bestemte resultater.

Alle ved jo, at medicinalindustrien har en legal interesse i at få afprøvet deres nye præparater, men det skal naturligvis ske på betryggende vis og på betryggende måde.

Sponsoreret ansættelse af forskere f.eks. som forskningsprofessorer foregår efter de almindelige ansættelsesregler, der garanterer kvalitetsniveauet, dog kan der ske ansættelser uden opslag, hvis den eksterne bevillingsgiver har stillet midler til rådighed til ansættelse af en konkret person, men det forudsætter, og det er vigtigt at understrege, at der foreligger en positiv faglig bedømmelse til sikring af kvaliteten.

Loven om et videnskabsetisk kommitésystem og behandling af biomedicinske forskningsprojekter har fastlagt klare retningslinjer for infor-